

LBRIS

We know
books

John Fowles, *The Collector*

Copyright © The Estate of John Fowles, 1963, 2005

© 2002, 2007, 2011 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Editura POLIROM

Iași, B-dul Copou nr. 4; P.O. BOX 266, 6600
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1, sector 4,
040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

FOWLES, JOHN

Colecționarul/John Fowles; trad. de Mariana Chițoran; -
Iași: Polirom, 2011

ISBN : 978-973-46-2232-0

I. Chițoran, Marlana (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in Romania

JOHN FOWLES

Colecționarul

Traducere de Mariana Chițoran

POLIROM
2011

JOHN FOWLES s-a născut în 1926 la Leigh-on-Sea, o mică localitate din comitatul Essex. După ce a urmat cursurile Universității din Edinburgh, în 1950 a obținut o diplomă în literaturile franceză și germană la Oxford, unde i-a descoperit pe existențialiștii francezi și pe promotorii Noului Roman. A predat literatură franceză la New College, Oxford, a fost profesor de limba și literatura engleză la Universitatea din Poitiers, apoi la Colegiul Anargyrios de pe insula grecească Spetsai (experiență evocată în *Magicianul*), pentru ca între 1954 și 1963 să predea engleza la Colegiul St Godric din Londra. A dobândit recunoașterea internațională odată cu apariția primului său roman, *Colecționarul* (1963), care a avut un mare succes la public și a primit de îndată și elogiile criticii, Fowles fiind considerat un scriitor cu o forță imaginativă și inovatoare excepțională, reputație pe care i-au confirmat-o următoarele sale romane: *Magicianul* (1965; ediție revizuită în 1977), *Iubita locotenentului francez* (1969), *Daniel Martin* (1977), *Mantisa* (1982), *Omida* (1985), *Găuri de vierme* (1998). Patru dintre cărțile sale (*Magicianul*, *Colecționarul*, *Iubita locotenentului francez* și *Turnul de abanos*) s-au bucurat de ecranizări celebre, cu o distribuție remarcabilă și distinse cu cele mai prestigioase premii din domeniul cinematografiei.

Scriitor prolific, Fowles a publicat și eseuri (*Aristocrația*, 1964), nuvele (*Turnul de abanos*, 1974), poezii, traduceri, prefețe, cronici literare și comentarii la albume de artă fotografică. În 2004 îi apare primul volum al jurnalelor intime, urmat în 2006 de volumul al doilea. Tot în 2004 este publicată și prima biografie dedicată lui Fowles, scrisă de Eileen Warburton: *John Fowles - o viață în două lumi*. La Editura Polirom au mai apărut până în prezent *Iubita locotenentului francez* (2002), *Magicianul* (2002), *Mantisa* (2003), *Turnul de abanos* (2003), *Daniel Martin* (2004), *Omida* (2005) și *Copacul* (2007), care inaugurează seria de autor John Fowles.

Colecționarul este un roman cu o concepție absolut originală despre pasiunea de „colecționar” a unui funcționar care răpește și sechestrează o studentă la Arte Frumoase, încercind să stabilească astfel o imposibilă legătură afectivă între el și victimă.

1

*que fors aus ne le sot riens nee**

* Vers din poemul anonim *Châtelaine de Vergi* (sec. al XIII-lea), în franceza veche: „fiindcă nici o ființă născută pe pământ, în afara lor, nu a știut nimic”

Cînd venea acasă în vacanță de la internat o vedeam uneori în fiecare zi, fiind casa lor chiar în fața Anexei Primăriei. Atît ea, cît și sora ei mai mică veneau și plecau, mai totdeauna, însoțite de tineri, ceea ce, bineînțeles, mie nu-mi convenea. Cînd aveam o clipă liberă și puteam scoate capul dintre dosare și registre, mă așezam la fereastră și mă uitam pe stradă pe deasupra porțiunii mate a geamului și uneori o zăream. Seara îmi notam faptul în jurnalul meu de observații. La început cu un X și, mai tîrziu, cînd i-am aflat numele, cu un M. De cîteva ori mi s-a întîmplat s-o întîlnesc în oraș. Într-o zi, sînd la rînd la biblioteca din strada Crossfield, m-am nimerit chiar în spatele ei. Nu s-a uitat nici măcar o dată la mine, dar eu nu-mi luam ochii de la ceafa ei și de la părul strîns într-o coadă la spate. Avea părul blond și mătăsos ca floarea de sorbestrea, împletit într-o singură coadă care îi ajungea pînă aproape de talie și pe care o purta fie peste piept, fie pe spate. Cîteodată și-o învîrtea ca o coroană în jurul capului. Înainte să vină ca oaspete în casa mea, nu am avut decît o singură dată prilejul s-o văd cu părul despletit și era atît de frumoasă, încît mi s-a tăiat răsufarea. Parcă era o sirenă.

Altă dată, într-o sîmbătă liberă, cînd m-am dus la Muzeul de Istorie Naturală, ne-am întors amîndoi cu același tren. Stătea la trei scaune de mine, pe lateral, cu nasul într-o carte, așa că am putut s-o privesc timp de treizeci și cinci de minute. De cîte ori o vedeam, aveam aceeași senzație ca atunci cînd descopeream un fluture dintr-o specie rară, de care mă apropiam cu multă grijă, cu sufletul la gură, cum se spune. O specie de călincă femelă, de pildă, foarte deschisă la culoare. Întotdeauna m-am

gîndit la ea în felul acesta. Îmi veneau în minte cuvinte ca „inesimizabilă“, „rară“, și „foarte rafinată“. Căci era diferită de toate celelalte, chiar și de cele frumoase. Numai un cunosător o putea aprecia.

În anul în care mai era la internat nu știam cine e. Aflasem doar că tatăl ei era doctorul Grey și, dintr-o frîntură de conversație auzită la o ședință a Secției de Entomologie, înțelesesem că mama ei obișnuia să bea. Într-o zi am auzit-o pe maică-sa vorbind într-un magazin. Avea o voce afectată și de la prima vedere dădea impresia unei femei căreia îi place băutura; era prea tare machiată ș.a.m.d.

Pe urmă au apărut cîteva rînduri despre ea în ziarul local, precum că a cîștigat o bursă și cît era de deșteaptă și îi dădeau și numele, la fel de frumos ca și ea: Miranda. Așa am aflat că plecase la Londra să studieze beleartele. Pentru mine articolul acesta a avut o importanță specială. Mi se părea că devenisem mai intimi, deși, evident, noi doi nu făcusem cunoștință, în sensul strict al cuvîntului.

Nu pot să spun de ce, de prima oară cînd am văzut-o, am știut că este Unica. Evident că nu sînt nebun. Îmi dădeam perfect seama că e doar un vis și așa ar fi rămas dacă nu s-ar fi întîmplat povestea cu banii. O visam cu ochii deschiși, îmi imaginaam tot felul de povești în care o întîlneam, că făceam lucruri pe care ea le găsea admirabile, că mă însuram cu ea și tot soiul de chestii de-astea. Nimic indecent, niciodată înainte de... Dar asta am să povestesc mai tîrziu.

Ea desena în timp ce eu mă ocupam de colecția mea (în visurile mele, bineînțeles). Mi-o închipuiam întotdeauna îndrăgostită de mine și de colecția mea, pe care o desena și o colora; lucram împreună într-o casă frumoasă, modernă, o încăpere mare cu un perete aproape în întregime din sticlă; organizam reuniuni ale entomologilor, unde în loc să nu scot o vorbă, de frică să nu greșesc, deveneam gazda apreciată de toți. Ea, frumoasă, cu părul ei blond și ochii cenușii... Și, bineînțeles, toți bărbații mă priveau plini de invidie.

Singura dată cînd visele mele în legătură cu ea nu au fost frumoase a fost atunci cînd am văzut-o cu un tînar cu mutră de snob care conducea o mașină sport. Într-o zi eram în spatele lui la bancă și la casă l-am auzit spunînd: „Dați-mi, vă rog, banii în bancnote de cinci lire“, gluma constînd în faptul că cecul era pentru zece lire. Sînt toți la fel. O vedeam citeodată urcîndu-se în mașina lui sau traversînd orașul așezată alături de el, și în zilele acelea eram foarte tăios cu ceilalți colegi din birou și nu mai notam faimosul X în jurnalul meu entomologic (toate acestea se întîmpleau înainte de plecarea ei la Londra, căci atunci l-a lăsat baltă). În zile ca acestea mă lăsam cuprins de visuri urite: plîngea și de obicei îngenunchea în fața mea. O dată mi-am permis chiar să visez că o plesneam peste față, așa cum îl văzusem pe unu' făcînd într-o piesă la televizor. Probabil că atunci a început totul.

Tatăl meu murise într-un accident de mașină. Aveam doi ani. Era în 1937. Era beat, dar mătușa Annie spunea totdeauna că mama îl împinsese la băutură. Nu mi-au spus niciodată ce s-a întîmplat exact, dar curînd după aceea mama a plecat lăsîndu-mă cu mătușa Annie. Voia să-și trăiască viața. Verișoara Mabel mi-a strigat o dată (eram copii și ne certam) că era o femeie de stradă și că plecase cu un străin. Eram atît de prost, încît m-am dus drept la mătușa Annie s-o descos. Dar, bineînțeles, nu mi-a spus decît ce a considerat ea de cuviință. Acum totul îmi este indiferent. Dacă mama mai este în viață, nu țin s-o întîlnesc, nu mă interesează. Mătușa Annie spune deschis că am avut noroc că am scăpat de ea, și eu sînt de aceeași părere.

Așa că m-au crescut mătușa Annie și unchiul Dick, alături de fiica lor, Mabel. Mătușa Annie este sora mai mare a tatii.

Unchiul Dick a murit cînd aveam cincisprezece ani. Era în 1950. Ne dusesem amîndoi la pescuit la Tring Reservoir și, ca de obicei, eu plecasem cu

plasa și cu ce îmi trebuia mie pentru prins fluturi. Când mi s-a făcut foame și m-am întors unde îl lăsasem, am văzut o grămadă de lume. Am crezut că prinsese vreun pește mare. De fapt, avusese un atac de apoplexie. L-am dus acasă, dar n-a mai scos nici o vorbă și nici nu ne-a mai recunoscut pe vreunul dintre noi.

Zilele pe care le-am petrecut împreună – nu chiar împreună pentru că eu plecam mereu după fluturi, iar el rămânea cu undițele, dar, totuși, mîncam împreună și mai era și drumul pînă acolo și înapoi –, zilele acelea (afară de cîteva despre care am să vă vorbesc) au fost, categoric, cele mai frumoase din viața mea. Când eram copil, mătușa Annie și Mabel disprețuiau colecția mea de fluturi, dar unchiul Dick îmi lua întotdeauna apărarea. Aprecia lucrul bine făcut. Și pe el îl impresiona ivirea unui nou „imago” și se așeza să privească aripile întinzîndu-se și uscîndu-se treptat, fascinat de delicatetea mișcărilor lui. Îmi făcea întotdeauna loc în magazia lui pentru borcanele mele cu omizi. Odată, cînd am cîștigat un premiu pentru o casetă cu *fritillaria*, mi-a dat o liră, cu condiția să nu suflu o vorbă mătușii Annie. Ce aș putea să mai spun? A fost ca un tată pentru mine. În ziua în care am pus mîna pe vestitul cec, el a fost, în afară de Miranda, se înțelege, persoana la care m-am gîndit. I-aș fi dăruit cele mai bune undițe și cîrlige și orice și-ar fi dorit. Dar n-a fost să fie.

Din săptămîna în care am împlinit douăzeci și unu de ani, am jucat cu regularitate la pronosport. În fiecare săptămîină pariam aceiași cinci șilingi. Crutchley și bătrînul Tom, care lucrau cu mine la Serviciul de impozite locale, ca și cîteva dintre colegile mele, se asociau ca să joace o sumă mai mare. Mă pisau mereu să joc și eu cu ei, dar preferam să rămîn lupul singuratic. Crutchley nu-mi plăcuse niciodată și nici bătrînul Tom, cu caracterul lui servil. Bate toată ziua cîmpii despre administrația

locală, linguşindu-se pe lîngă domnul Williams, ca-sterul municipal. Crutchley se gîndește numai la lucruri murdare și este un sadic. Nu scăpa nici o ocazie să-și bată joc de preocupările mele, mai ales dacã erau și fete de față. „Fred are o mutră obosită – a petrecut un week-end epuizant cu vreo *Pieris rapae*” sau „Cine era frumoasa *Passerina* cu care te-am zărit aseară?” Bătrînul Tom rînjea, iar Jane, prietena lui Crutchley de la Sănătatea Publică, o prezentă permanentă la noi în birou, începea să chicotească. Fata asta era exact opusul Mirandei. Am avut întotdeauna repulsie față de femeile vulgare, în special cele tinere. Așa că, după cum spuneam, jucam de unul singur.

Cecul a fost de 73.091 lire și cîțiva șilingi. L-am sunat pe domnul Williams de cum s-au confirmat rezultatele meciurilor de marți și am aflat că totul era în regulă. Am știut imediat că plecarea mea îl supăra, deși la început a zis că se bucură, că era sigur că toată lumea se bucură, ceea ce știam că nu era adevărat. Mi-a sugerat chiar să investesc în fondul de împrumut al municipalității cu dobîndă de 5%. Unii dintre funcționarii ăștia de la primărie își pierd orice simț al măsurii.

Am făcut ce mi-au sugerat cei de la agenția de pariuri. M-am mutat la Londra cu mătușa Annie și cu Mabel, pînă cînd avea să se potolească vîlva. I-am trimis bătrînului Tom un cec de 500 de lire, rugîndu-l să împartă banii cu Crutchley și cu ceilalți. N-am răspuns la scrisoarea lor de mulțumire din care reieșea clar că mă considerau meschin.

Singurul punct negru la orizont era Miranda. Era acasă în momentul cînd am aflat că am cîștigat. Venise în vacanță de la școala de beleartă și o văzusem chiar în dimineața memorabilei simbeta cînd am auzit vestea cea mare. Tot timpul petrecut la Londra, cheltuind în dreapta și stînga, nu mă gîndeam decît că n-am s-o mai văd niciodată; apoi mă gîndeam că acum eram bogat, deci o partidă bună, dar simțeam că era ridicol, oamenii, mai ales fetele

ca Miranda, se căsătoresc din dragoste. Erau chiar momente cînd credeam că am s-o uit. Dar uitarea nu vine la comandă. Se întîmplă să uiți. Numai că, în ceea ce mă privește, nu s-a întîmplat așa.

Dacă ești lipsit de scrupule și imoral ca majoritatea celor din ziua de azi, presupun că îți poți oferi tot soiul de distracții cînd te trezești deodată cu o grămadă de bani. Eu nu am fost niciodată așa. La școală nu am fost pedepsit nici măcar o dată. Mătușa Annie este „nonconformistă“, nu m-a forțat niciodată să mă duc la biserică sau lucruri de-astea, dar fusesem crescut în această atmosferă, deși unchiul Dick o mai ștergea cîteodată la circiumă. Cînd m-am întors din armată, după nenumărate scandaluri, mătușa Annie mi-a dat voie să fumez, deși nu-i făcea deloc plăcere. Chiar și acum, cînd aveam atîția bani, bombănea întruna că toate cheltuielile astea erau împotriva principiilor ei. Dar Mabel o mai dăscălea cînd nu eram de față (am auzit-o într-o zi) și i-am spus și eu că erau oricum banii mei și principiile mele, că eram bucuros să-i ofer tot ce-și dorea sau să nu-i dau nimic dacă așa hotăra ea, și că în principiile nonconformismului nu exista nimic care să interzică primirea de cadouri.

Ce vreau, de fapt, să spun este că mi s-a întîmplat să mă cherchelesc o dată sau de două ori cînd am fost în Serviciul de intendență, în special în Germania, dar n-am avut niciodată relații cu femei. Femeile nu m-au preocupat niciodată, înainte de-a o întîlni pe Miranda. Știu că n-am nimic din ceea ce place fetelor. Sunt unii, ca și Crutchley, care mi se par pur și simplu vulgari, dar au succes la femei. Era de-a dreptul dezgustător să vezi ochea-dele pe care i le aruncau unele funcționare de la primărie. E ceva animalic cu care nu m-am născut și mă bucur. (După părerea mea, dacă ar fi mai mulți oameni ca mine, lumea ar fi mai bună.)

Cînd ești sărac, te gîndești întotdeauna că lucrurile ar fi cu totul altfel dacă ai avea bani. Nu

am pretins niciodată mai mult decît mi se cuvenea, nimic excesiv. dar la hotel am simțit clar că se purtau foarte politicoase în aparență, dar numai în aparență. De fapt, ne disprețuiau pentru că aveam atîția bani și nu știam ce să facem cu ei. Pe la spate continuau să mă trateze ca pe un mic funcționar – ceea ce, de fapt, și eram. Degeaba aruncam cu banii în stînga și în dreapta. De cum deschideam gura sau făceam vreo mișcare ne dădeam de gol. Parcă îi și auzai spunînd, nu încercați să ne trageți pe sfoară, știm cine sînteți, de ce nu vă întoarceți de unde ați venit?

Îmi amintesc că într-o seară am ieșit și am luat masa la un restaurant de lux. Era trecut pe o listă primită de la agenția de pariuri. Mîncarea era bună și am mîncat-o, dar nu i-am simțit gustul din cauza felului cum eram priviți, a modului în care ne tratau chelnerii ăia străini și toți ceilalți și cum pînă și cel mai mic obiect din sală părea să ne disprețuiască pentru că nu fusesem crescuți de mici să știm să ne purtăm ca ei. Mai zilele trecute am citit un articol despre dispariția spiritului de clasă. Aș fi putut să le spun multe pe tema asta. După părerea mea, Londra este făcută numai pentru cei ieșiți de pe băncile școlilor particulare și dacă nu ai nimic din manierele lor innăscute și nici vocea lor afectată nu ești bun de nimic. Mă refer la Londra celor bogați, la Londra cartierelor elegante din West End, bineînțeles.

Într-o seară – era după masa la restaurantul de lux – mă simțeam deprimat și i-am spus mătușii Annie că aș vrea să ies la plimbare, ceea ce am și făcut. Am pornit-o pe jos și am simțit deodată dorința de a avea o femeie, adică să știu că am avut relații cu o femeie, așa că am sunat la un număr de telefon pe care mi-l dăduse un tip la ceremonia de înminare a cealului. În caz că simți nevoia de ști-tu-ce, îmi spusese el.

O voce de femeie îmi răspunse: „sînt ocupată”. Am întrebato dacă nu-mi putea da vreun alt număr și mi-a dat două. Am luat un taxi pînă la cea de-a doua adresă. N-am să povestesc ce s-a întîmplat, afară doar că n-am fost bun de nimic. Eram prea emoționat. Am încercat să nu par un novice, dar bineînțeles că și-a dat seama. Era bătrînă și respingătoare, respingătoare. Mă refer atît la felul dezgustător în care se comporta, cît și la felul cum arăta. Era uzată, vulgară. Ca un specimen pe care îl arunci, nu vrei să-l păstrezi într-o colecție. M-am gîndit ce-ar spune Miranda să mă vadă acolo, în această situație. Da, cum am spus, am încercat, dar n-am putut și, de fapt, nici nu mi-am dat nici o silință.

Nu sînt tipul de om insistent și nici nu am fost vreodată. Am avut dintotdeauna aspirații mai înalte, cum se zice. Crutchley obișnuia să spună că în ziua de azi, dacă vrei să ajungi undeva, trebuie să dai din coate și adesea adăuga, uitați-vă la bătrînul Tom, uitați-vă unde l-a dus atitudinea lui lingusitoare. După cum am spus, Crutchley era un tip care vorbea deschis, cam prea deschis, după părerea mea. Deși știa cînd pica bine să fie lingusitor. Cu domnul Williams, de pildă. Cu mai multă viață, Clegg, mi-a spus o dată domnul Williams pe cînd lucram încă la ghișeul de informații. Publicului îi place o față zimbitoare sau o glumă din cînd în cînd, spunea el. Nu ne-am născut toți cu acest dar, ca de pildă Crutchley, dar putem să încercăm, nu? Asta chiar m-a enervat. Pot să spun că eram scîrbit pînă peste cap de primărie și aveam de gînd să plec oricum.

Nu eram altfel decît ceilalți; pot s-o dovedesc. Unul din motivele pentru care nu mai puteam suporta prezența mătușii Annie era acela că mi se stîrnise interesul pentru anumite cărți, din cele care se găsesc în magazinele din Soho, cărți cu femei goale și lucruri de-astea. Puteam ascunde revistele,

dar erau citeva cărți pe care aș fi vrut să le cumpăr, dar nu le luam de teamă să nu dea peste ele. Îmi dorisem întotdeauna să pot face fotografii, așa că primul lucru pe care mi l-am cumpărat a fost un aparat Leica, cel mai bun, cu teleobiectiv și tot ce vrei. Scopul principal era să fotografiez fluturii vii ca vestitul domn S. Beaufoy. Dar, deseori, cînd mă plîmbam, mi se întîmpla să dau peste lucruri care nu aveau nici o legătură cu colecțiile mele. E incredibil ce ajung să facă perechile de îndrăgostiți în locuri în care nici nu ți-ar trece prin cap că se pot întîmpla astfel de lucruri. Așa că le-am fotografiat și pe astea.

Bineînțeles că eșecul meu cu femeia mă preocupă, totuși, pe lingă toate celelalte. De pildă, mătușa Annie își pusese în cap să facă o croazieră pînă în Australia, să-l vadă pe fiul ei Bob și pe unchiul Steve, fratele ei mai mic și familia lui, și ținea morțiș să merg și eu. Dar, cum am spus, nu mai aveam nici un chef să stau cu mătușa Annie și cu Mabel. Nu că le-aș fi urît, dar se vedea de la o poștă de unde proveneau. Chiar mai mult decît mine. Era clar ce erau de fapt: două sărăntoace care nu ieșiseră niciodată din fundul provinciei. Voiau să stau toată vremea cu ele și să le raportez tot ce am făcut, tocmai atunci cînd, din întîmplare, aveam și eu o oră liberă. Iată de ce a doua zi după cele relatate mai sus le-am spus clar că nu mă duc în Australia. N-au luat lucrurile prea în tragic. Presupun că avuseseră timp să reflecteze că, la urma urmei, erau banii mei.

Am pornit pentru prima oară în căutarea Mirandei în ziua cînd m-am întors de la Southampton, unde o condusesem pe mătușa Annie la vapor, în ziua de 10 mai, ca să fiu exact. M-am întors la Londra. Nu aveam nici un plan precis și îi spuseseam mătușii Annie și lui Mabel că s-ar putea să plec în străinătate, dar că nu hotărîsem încă nimic. Mătușa Annie era de-a dreptul speriată. În seara dinaintea

plecării îmi ținuse o predică întreagă: că să nu cumva să mă înșor înainte de a cunoaște ea mi-reasa. O ținea întruna că erau banii mei și viața mea și că fusesem de generos și alte de-alde astea. Dar vedeam limpede că era foarte speriată la gândul că s-ar putea să mă înșor și că ar putea pierde astfel toți banii pe care erau, oricum, foarte jenate să-i cheltuiască. Nu o acuz. Era normal, mai ales când ai o fată infirmă. Consider că persoanele ca Mabel ar trebui suprimate încet, fără suferință. Dar asta e altă poveste.

Intenția mea era (și în acest scop achiziționasem cel mai perfecționat echipament din Londra) să vizitez câteva regiuni unde existau specii rare de fluturi și chiar „aberații” și să-mi fac serii complete. Mă gândeam să mă duc acolo, să stau undeva atâta vreme cât îmi făcea plăcere și să ies în fiecare zi să adun specimene pentru colecție și să fac fotografii. Încă înainte de plecarea mătușii Annie luasem lecții de conducere și îmi cumpărasem o furgonetă care corespundea necesităților mele. Era o mulțime de specii de fluturi pe care voiam să le caut – *papilio glaucus* și *lycaenidae*, de exemplu, sau unele specii rare de *fritillaria* ca Heath sau Glanville. Varietăți pe care cel mai mulți colecționari nu le întâlnesc decât o dată în viață. Mai erau și fluturi de noapte pe care mă gândeam să încep să-l colecționez.

Ceea ce încerc să spun este că șederea Mirandel la mine, ca oaspete, a fost o întâmplare, nu ceva plănuț de mine în momentul în care am intrat în posesia banilor.

De îndată ce am scăpat de mătușa Annie și de Mabel, mi-am cumpărat toate cărțile pe care le voiam și văzând unele dintre ele am rămas trăsnit. Nu știam că există asemenea lucruri. Ca să spun drept, eram scîrbit. Mă gândeam cum stăteam închis într-o cameră de hotel cu toate cărțile astea care nu au nici o legătură cu ce îmi imaginam eu că se poate petrece între mine și Miranda. Brusc mi-am

dat seama că mă înșelam crezînd că o scosesem cu totul din viața mea, cînd, de fapt, locuiam numai la cîțiva kilometri unul de celălalt (mă mutasem deja în hotelul din Paddington) și nici nu avusesem tot timpul din lume să descopăr unde locuiește. Dar a fost ușor. Am căutat în cartea de telefon adresa Școlii de Arte Slade și într-o dimineață am așteptat-o în fața școlii, ascuns în furgonetă. Furgoneta era singurul lux adevărat pe care mi-l oferisem. Era prevăzută cu o instalație specială în partea din spate, un pat pliant care se putea întinde dacă voiai să dormi. O cumpărasem ca să-mi car tot echipamentul cînd mă duceam dintr-un loc într-altul prin țară și mă gândeam că dacă aveam o furgonetă nu va mai fi nevoie să le iau tot timpul după mine și pe Mabel și pe mătușa Annie, la întoarcerea lor din Australia. N-am cumpărat-o cu intenția de a o utiliza în felul în care am folosit-o. Ideea mi-a venit brusc, aproape ca o inspirație genială.

Prima zi am așteptat degeaba, dar a doua zi am văzut-o în sfîrșit. A ieșit cu un grup de studenți, majoritatea băieți. Inima a început să-mi bată cu putere și mi s-a făcut rău. Aparatul de fotografiat era pregătit, dar n-am îndrăznit să-l folosesc. Era neschimbată: același pas ușor și, cum purta întotdeauna pantofi cu tocul jos, nu avea mișcările acelea afectate pe care le au majoritatea fetelor. Nu o preocupă impresia pe care o făcea asupra bărbatilor. Era ca o pasăre. Tot sporovăia cu un tînăr cu părul negru, tuns scurt și cu un soi de breton pe frunte, cu mutră de artist. Erau șase, dar numai ea și tînărul brunet au traversat strada. Am ieșit din mașină și am pornit în urma lor. N-au mers prea departe, doar pînă la o cafenea.

Am intrat după ei, spontan, fără să știu de ce, ca și cînd cineva m-ar fi împins, aproape împotriva voinței mele. Cafeneaua era plină: studenți, artiști și alții ca ei. Chipuri de boemi. Îmi amintesc tot soiul de figuri ciudate și obiecte bizare atîrnate pe pereți. Africane, cred.

Era atîta lume și atîta zgomot și eram atît de nervos încît n-am văzut-o din prima clipă. Era la o masă în cea de-a doua sală, tocmai în fund. M-am așezat la bar, ca s-o pot urmări. Nu îndrăzneam să mă uit prea des spre ea, iar dincolo lumina era slabă.

Și deodată a apărut lingă mine. Mă făceam că citesc ziarul, așa că nu văzusem cînd s-a sculat de la masă. Am simțit cum mă înroșesc la față. Stăteam cu ochii pironiți pe ziar fără să pot citi un cuvînt. Nu îndrăzneam să mă uit nici cu coada ochiului la ea – era lingă mine, aproape că mă atingea. Purta o rochie în carouri, bleumarin cu alb, brațele goale îi erau bronzate și părul îi cădea pe spate.

„Jenny, n-avem nici un sfânt, fii un înger și dă-ne două țigări“, spuse ea. „Iar?“ întrebă fata de la bar, sau cam așa ceva. „Miine, îți promit!“ răspunse ea. „Ești o drăguță“, adăugă ea după ce barmanița i-a dat țigările. N-a durat decît cinci secunde. Era din nou alături de tînărul brunet, dar faptul de a-i fi auzit glasul o transforma dintr-un soi de vis într-o persoană reală. N-aș putea spune ce anume era deosebit în glasul ei. Era, bineînțeles, glasul unei tinere cu educație aleasă, dar nu era afectat; nu era nimic servil în tonul ei, nu cerșise țigările și nici nu insistase să le obțină. Le ceruse pe un ton normal, fără aere de superioritate de clasă. Vorbea așa cum mergea, dacă mă pot exprima astfel.

Am plătit cît am putut de repede, m-am urcat în furgonetă și m-am întors în camera mea de la hotelul Cremorne. Eram foarte necăjit. În parte din cauză că era nevoită să împrumute țigări pentru că nu avea bani, în timp ce eu eram gata să-i aștern la picioare șazeci de mii de lire (îi dădusem zece mii mătusei Annie). Mă simțeam gata să fac orice ca s-o cunosc, să-i fac toate gusturile, să-i fiu prieten; să pot s-o privesc deschis, nu s-o spionez. Atunci am luat un plic – într-asa hal eram – și am pus în el cinci bancnote de cinci lire pe care le

aveam la mine și l-am adresat domnișoarei Miranda Grey, la Școala de Arte Slade... dar, bineînțeles, nu l-am expediat. L-aș fi trimis dacă eram sigur că-i puteam vedea reacția la deschiderea plicului.

În ziua aceea mi-am permis pentru prima oară un vis care avea să devină realitate. Se făcea că era atacată de un tip și eu mă repezeam și o salvam. Apoi eu eram bărbatul care o ataca, dar nu-i făceam nici un rău. O luam cu forța și o duceam cu furgoneta departe, unde o țineam închisă într-o casă, dar purtîndu-mă frumos cu ea. Cu timpul începea să mă cunoască, să mă placă și visul se termina frumos: se făcea că locuiam împreună într-o casă modernă, eram căsătoriți, aveam copii și cite și mai cite.

Visul mă obseda. Noaptea mă ținea treaz, uitînd tot ce făcusem în timpul zilei. Aproape că nici nu mai ieșeam din hotel. Apoi a încetat să mai fie un vis. Mă convingeam singur că totul avea să se întîmple cu adevărat (bineînțeles că eram conștient că era doar o amăgire). Așa că am început să mă gîndesc la tot felul de mijloace pentru a-mi atinge scopul, la tot ce trebuia aranjat și pus la punct și cum trebuia să procedez. Îmi spuneam că nu am să ajung niciodată să fac cunoștință cu ea în condiții normale, dar dacă ar locui cu mine mi-ar putea cunoaște părțile bune și ar înțelege. Nu m-a părăsit niciodată ideea că va înțelege.

Tot atunci am început să citesc ziarele serioase și să vizitez Galeriile Naționale și Galeriile Tate. Nu mi-au plăcut cine știe ce, erau asemenea casetelor cu specii străine de fluturi din Secția de entomologie a Muzeului de Istorie Naturală. Vreau să spun că le cunoșteam mai puțin decît pe cele britanice. Dar continuam să mă duc ca să am ce discuta cu ea; să nu par un ignorant.

Într-un ziar de duminică am văzut un anunț cu litere de-o șchioapă pe pagina unde apăreau casele de vînzare. Ideea nu mă preocupă, dar s-a întîmplat,